

4. I høringsudtalelsen gives der endvidere udtryk for, at der i erstatningssager også bør gælde inhabilitet for den dommer, der har afsagt fængslingskendelsen, hvilket må sigte på tilfælde, hvor der ikke er truffet afgørelse om en særlig bestyrket mistanke.

Det er jeg ikke enig i. Det ville være et brud på det grundprincip, som lovforslaget bygger på, og hvorefter grundlaget for inhabilitet skal være en kvalificeret skyldvurdering enten i form af en afgørelse om særlig bestyrket mistanke eller en domfældelse.

Som nævnt har dommerne ikke givet udtryk for indvendinger mod dette grundprincip.

5. Som det fremgår, tilslutter Dommerforeningen og retspræsidenterne sig den helt overvejende del af indholdet af de foreslåede nye bestemmelser.

Indvendingerne går på den lovtekniske udformning, hvor man af principielle grunde finder, at »hovedgruppetilfældene« af inhabilitet bør angives i selve lovteksten i stedet for at følge af det generelle kriterium i § 61 om, at der ikke må foreligge omstændigheder, som er egnede til at rejse tvivl om dommerens fuldstændige upartiskhed.

Det er min opfattelse, at lovforslagets bemærkninger er udformet på en sådan måde, at det udvidede område for inhabilitet efter § 61 er angivet så klart som muligt. Indholdet af de foreslåede regler, der primært retter sig mod dommerne, skulle således ikke kunne give anledning til tvivl i praksis.

Da der er tale om afgørelser, der skal træffes i det enkelte tilfælde efter en vurdering af sagens konkrete omstændigheder, er det endvidere i overensstemmelse med sædvanlige lovtekniske principper i sådanne situationer – særlig når der som her er tale om en såkaldt opsamlingsbestemmelse – at affatte lovteksten efter generelt formulerede kriterier, forudsat at det tilsigtede anvendelsesområde er klart angivet i bestemmelsens forarbejder. Formuleringen svarer i øvrigt til den gældende affattelse af § 62. Endvidere findes i forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5, en tilsvarende opsamlingsbestemmelse om inhabilitet.

6. I høringsudtalelsen anføres, at placeringen af de 5 yderligere dommerstillinger bør drøftes med retspræsidenterne og Dommerforeningen.

Jeg er enig i, at der i givet fald skal finde sådanne drøftelser sted.

7. Endelig udtales, at man finder det meget uheldigt, at et lovforslag som det foreliggende, der på væsentlig måde berører domstolens virksomhed, ikke har været genstand for forudgående behandling i et udvalg eller en arbejdsgruppe eller i hvert fald en forudgående høring af domstolene.

Jeg har noget svært ved at forstå denne kritik.

Jeg går ud fra, at alle er enige om, at det på grund af Menneskerettighedsdomstolens afgørelse i Hauschildtsagen i maj 1989 er nødvendigt, at Folketinget i denne samling vedtager nye regler om dommers inhabilitet. Det har derfor ikke i dette tilfælde været muligt at lade spørgsmålene behandle i et udvalg.

Hertil kommer, at den endelige udformning af lovforslaget viste sig først at kunne fastlægges efter Højesterets afgørelser af 1. november 1989 og 21. december 1989, således som det fremgår af lovforslagets bemærkninger.

Da den almindelige frist for fremsættelse af lovforslag er fastsat til medio januar, var det ikke muligt at sende forslaget til høring inden fremsættelsen. I den forbindelse kan jeg i øvrigt nævne, at Dommerforeningen og retspræsidenterne har meddelt, at svar på høringer som regel først kan forventes at foreligge mindst 2 måneder efter høringens iværksættelse.

Jeg kan også nævne, at Justitsministeriet har opfattet udformningen af de foreslåede nye regler som en stort set bunden opgave som følge af dommen i Hauschildtsagen og Højesterets nævnte afgørelser.

Endelig kan jeg oplyse, at Dommerforeningens formand til drøftelse i bestyrelsen allerede i august 1989 modtog et notat på 27 sider med lovudkast og bemærkninger som et resultat af Justitsministeriets foreløbige overvejelser med anmodning om bemærkninger hertil af såvel teknisk som substantiel karakter, eventuelt på et møde.

Justitsministeriet modtog herefter et notat fra Dommerforeningen med tekniske bemærkninger til udkastet, som er indgået i udarbejdelsen af det endelige lovforslag.

Skrivelsen til Dommerforeningens formand vedlægges.